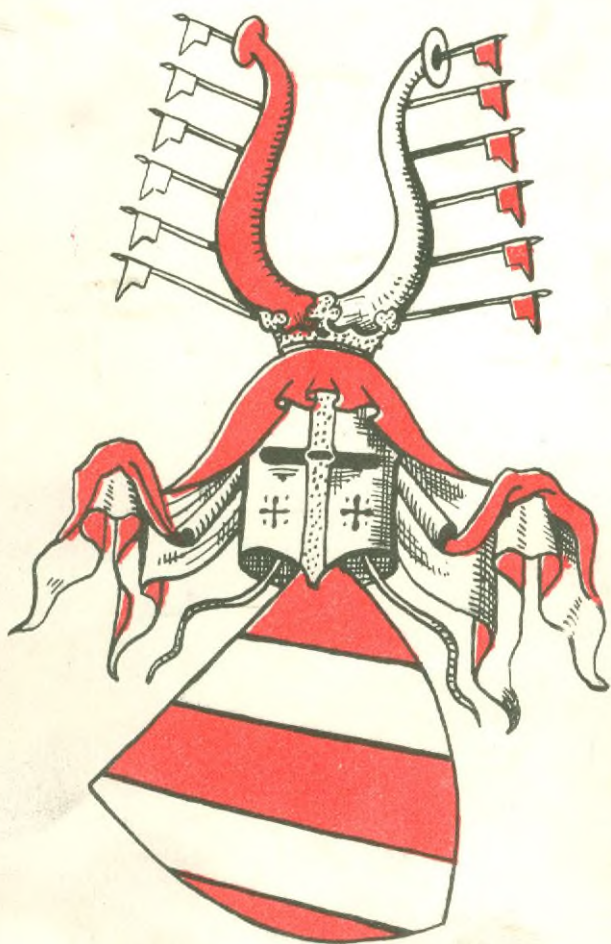

BŘEZEN 1971

K
A
L
E
N
D
Á
Ř
I

K
A
L
E
N
D
Á
Ř

DOB RU ŠKA

V prosincovém čísle Kulturního kalendáře Dobruška byl uveřejněn článek člena redakční rady Vladislava Balcara „Málem zapomenutá padesátka“, věnovaný počátkům a vývoji dobrušského fotbalu. Bylo to vůbec poprvé, co se v našem měsíčníku objevil příspěvek zaměřený k historii dobrušské tělovýchovy. Chtěli bychom v letošním ročníku uveřejnit několik dalších příspěvků spolkové tělovýchovné činnosti, která měla v Dobrušce poměrně silné zázemí. Vzhledem k tomu, že stálá rubrika letošního Kulturního kalendáře je věnována 50. výročí založení KSČ a dějinám dělnického hnutí, zabýváme pojednáním o dělnické tělovýchově, která v našem městě vznikla právě před šedesátí lety. RR

Josef Ptáček

K historii dělnické tělovýchovy v Dobrušce

Vznik samostatné dělnické tělovýchovy spadá do devadesátých let 19. století, kdy české dělnictvo již vystupuje jako nová společenská síla. Ze Sokola, do té doby jediné české tělovýchovné organizace, jsou totiž vylučováni někteří členové pro politickou činnost, která není v souladu s jeho stanovami. Vznikají první dělnické tělovýchovné spolky (např. r. 1892 tělocvičný odbor při Vzdělávacím spolku dělníků krejčovských v Praze).

S rozmachem průmyslu v Dobrušce se také místní dělnictvo začíná politicky organizovat; r. 1909 dochází k založení místní organizace Československé sociálně demokratické strany dělnické. Dne 19. prosince 1910 oznamují Josef Matouš, Karel Nyč a František Kunc z Dobrušky pražskému místodržitelství založení spolku *Dělnická tělocvičná jednotu v Dobrušce* a žádají o schválení stanov. Žádost i se stanovami byla schválena místodržitelským výnosem ze dne 5. ledna 1911.¹⁾ Od tohoto data existuje ve městě vedle TJ Sokol (založen r. 1886) druhá tělovýchovná organizace – Dělnická tělocvičná jednotu (DTJ).

Podle stanov (čl. 1) se působnost nové DTJ se sídlem v Dobrušce vztahovala na tehdejší okres Nové Město nad Metují. Alespoň v prvních letech chodili do Dobrušky cvičit členové také z Opočna, Ohnišova, Sedloňova, Bačetína a Krčína. V místodržitelském výnosu o schválení stanov

se konstatovalo: „Dle těchto stanov jest spolek spolkem nepolitickým a nesmí politické činnosti ani vyvíjeti aniž se jí zúčastniti.“ Avšak rozhodující vliv si brzy získala sociálně demokratická strana.

DTJ v Dobrušce se stala členem IX. okresu Svazu DTJ v Hradci Králové. 12. srpna 1911 se v Dobrušce ustavil při DTJ *Dělnický cyklistický spolek LET* (ve městě již existoval cyklistický spolek stejného jména, který však již před osmi lety – r. 1903 – zanikl).

Dne 25. února 1912 se konala v Náchodě ustavující valná hromada XXV. okresu DTJ, čímž se dosavadní IX. okres rozdělil. Dobrušská jednota se stala součástí XXV. okresu; zvýšila se tak její akceschopnost a možnost spolupráce s jednotami vedenými náchodským ústředím. Dne 17. března 1912 byly založeny ženský odbor DTJ v Dobrušce a dramatický kroužek.²⁾

Začínají aktivně pracovat členové Dělnického cyklistického spolku. – Účastní se spolu s náchodskými, českoskalickými a jaroměřskými cyklistickými kluby dne 26. května 1912 společného propagačního výletu do tehdy poněmčeného Trutnova. Pro jejich aktivitu a posílení dělnické sportovní myšlenky na Dobrušsku je jim svěřeno uspořádání *IV. krajského sjezdu dělnických cyklistů*, který se konal v Dobrušce dne 16. června 1912. Přijely kluby z Náchoda, Jaroměře, Hronova, České Skalice, Police nad Metují, Velkého Poříčí, Malého Poříčí a Bělovse.

Nezahálejí ani tělocvikaři. Cvičí se dvakrát týdně v pavilónu v městských sadech. Dobrušská jednota se účastní spolu s dalšími osmi prvního veřejného cvičení XXV. okresu ve Velkém Poříčí dne 23. června 1912.

Roku 1914 byla jednota začleněna do I. obvodu XXV. okresu spolu s jednotami: Babi, Česká Skalice, Krčín a Náchod.

Slibně se rozvíjející dělnická tělovýchova byla poškozena I. světovou válkou. Před jejím vypuknutím má Svaz DTJ již 542 jednot s více než 35 000 členy. Dobrušská jednota se snažila i přes podstatný úbytek členstva pokračovat ve své činnosti. V důsledku příjezdu transportu haličských uprchlíků (6. října 1914) musela však být místnost v pavilónu vyklizena a cvičení bylo dočasně zastaveno. První Dělnická olympiáda, která se měla konat r. 1915, nebyla uskutečněna, protože většina členů byla na frontě.

Teprve na jaře r. 1919 se začala DTJ v Dobrušce znovu probouzet k životu. V důsledku vzrůstu počtu jednot bylo nutno ustavit kraje a tak se dne 14. prosince 1919 vytvořil V. kraj Svazu DTJ se sídlem v Hradci Králové, jehož součástí se stal i XXV. okres.

Diferenční proces v sociální demokracii na pravici a marxistickou levicí (od r. 1919), který vyvrcholil založením KSČ, se odrazil také, a to někdy velmi ostře, v dělnickém tělovýchovném hnutí. Na konferenci zástupců okresů a krajů DTJ dne 8. května 1921 v Praze bylo usneseno založit *Federaci DTJ* (FDTJ), která by sdružila všechny jednoty, jež se od-

hodlaly vystoupit ze Svazu DTJ. Uvedeného dne se do FDTJ přihlásilo přes 800 jednot.³⁾ Také v dobrušské jednotě měla převahu levice, resp. později KSČ, jak vyplývá z výnosu Okresní správy politické v Novém Městě n. Met. o jejím rozpuštění ze dne 27. srpna 1923,⁴⁾ v němž se praví: „Ze spisů jednacích a konaným šetřením bylo zjištěno, že Dělnická tělocvičná jednota v Dobrušce vystupovala na veřejnost jako Federovaná dělnická tělocvičná jednota tamže, tudíž jako složka stojící na zásadách odlišných od zásad, na nichž jsou vybudovány Dělnické tělocvičné jednoty.

Již v roce 1921 činila jmenovaná jednota podání, kterými jako Federovaná DTJ ohlašovala okresní správě politické v Novém Městě n. Met. pořádání různých podniků Federovaných dělnických tělocvičných jednot. Při veřejném vystupování používala jednota kroje a odznaků jednot federovaných.“

Tímto výnosem byla rozpuštěna vlastně již neexistující jednota, jejíž pozice převzala FDTJ.

V r. 1921 se konala I. dělnická olympiáda v Praze na Letné, zatímco FDTJ měla svoji I. spartakiádu na Maninách.

V Dobrušce byla FDTJ založena 8. září 1922.⁵⁾ Výbor DTJ s většinou členstva v listopadu 1922 přechází k nově ustavené jednotě. Proto se 14. dubna 1923 konala mimořádná valná hromada zbylých členů DTJ, která jednala o formálním rozpuštění jednoty.⁶⁾ Protože se nesešel potřebný počet členů, opakovala se valná hromada znovu dne 13. května.

FDTJ v Dobrušce je přivtělena k VIII. obvodu FDTJ se sídlem v Novém Městě n. Met., který byl ustaven v květnu 1922. Tento obvod podléhal 9. okresu FDTJ se sídlem v Hradci Králové.

Jednota se schází ve spolkové místnosti KSČ v hostinci „U Zlatého potoka“ (v Pulické ulici), kde se konají členské schůze a přednášky.

Za účelem posílení tělovýchovného hnutí se konal v Hradci Králové dne 3. října 1926 mimořádný sjezd 9. okresu FDTJ. Na pořadu jednání bylo sloučení všech revolučních dělnických tělocvičných a sportovních organizací. Výsledkem dalších jednání byla změna názvu na *Federaci proletářské tělovýchovy*, (FPT) k níž došlo ještě r. 1926. V Dobrušce však byla *Jednota proletářské tělovýchovy* (JPT) založena až 3. března 1928). Ale už 4. července byl 9. okres FPT spolu s několika dalšími úředně rozpuštěn, údajně proto, že v průvodu při okresním cvičení v Hradci Králové dne 24. června 1928 byla provolávána hesla politického obsahu. Přesto se však koná v Dobrušce dne 26. srpna 1928 veřejné cvičení místní jednoty.⁷⁾

Za rozpuštěný okres bylo ustaveno tzv. *Tělovýchovné sdružení*, které i nadále zůstalo ve spojení s centrem v Praze a nahrazovalo bývalý 9. okres FPT. K jeho ustavení došlo dne 17. února 1929 v hostinci „U Švačků“ v Hradci Králové za účasti 27 jednot. Dobrušská jednota se neúčastnila, byla přijata později.

Další léta proběhla bez větších radikálních změn; pokračovalo se v tělovýchovné a vzdělávací činnosti. Vlivem rostoucího napětí v předválečném období roste také politická angažovanost jednot a tím dochází k poklesu vlastní tělocvičné aktivity. Důsledkem bylo snížení počtu jednot organizovaných v Tělovýchovném sdružení, které pěstovaly tělocvik a sport na 16 do r. 1937. Také o dobrušské jednotě se k datu 14. března 1937 uvádí, že je „v nečinnosti“, zřejmě z výše uvedených důvodů.

Za několik týdnů po zastavení činnosti KSČ (20. října 1938) se dne 4. prosince 1938 sešla v hostinci „U Švagerků“ v Hradci Králové mimořádná likvidační valná hromada Tělovýchovného sdružení.

Tím skončila také v Dobrušce předválečná etapa dělnické, resp. komunistické tělovýchovy.

POZNÁMKY :

1. Státní ústřední archiv Praha, fond České místodržitelství 1901-10, sign. 30/99/193, (7950).
2. Podkrkonošské rozhledy, roč. IV, čís. 11, str. 5.
3. Pochodeň, roč. IV, čís. 21, str. 1.
4. Městské muzeum Dobruška, seznam přírůstků III, sign. 1/1961.
5. ONV Dobruška, kniha čís. 6. (Cit. podle rkp. V. Matouše, Dějiny Dobrušky a dodatek.)
6. Pochodeň, roč. IV, čís. 13, str. 5.
7. J. Kudrna, Dělnická tělovýchova v boji, Havlíčkův Brod 1961, str. 143.

LITERATURA :

J o s e f K u d r n a , Dělnická tělovýchova v boji, Havlíčkův Brod 1961.
V á c l a v M a t o u š , Dějiny Dobrušky v datech (1320–1970), rukopis, 1970. (Použito se svolením autora.)

P o z n á m k a a u t o r a :

Příspěvek je výtahem z připravované diplomní práce o dějinách tělovýchovy v Dobrušce.

Obrácím se touto cestou na všechny pamětníky a občany vlastníci jakýkoliv materiál k problematice dobrušské tělovýchovy (DTJ, FDTJ, JPT, Sokol, Orel) s prosbou o jeho zapůjčení. Archívy všech dobrušských tělovýchovných organizací jsou totiž dochovány jen troskovitě, resp. se nedochovaly vůbec. Velmi by mi pomohly i osobní vzpomínky. Veškeré materiály předejte laskavě muzeu.

Po dokončení práce budou majitelům vráceny.

Děkuji.

Josef Drejsl

Z DOBRUŠSKÉHO HUDEBNÍHO ŽIVOTA

(Vzpomínky na dobušskou filharmonii a zpěvácké spolky Vlastu a Dobroše).

„Naděje a touhy po volnějším vydechnutí našeho národa, probuzené dlouhou a vytrvalou prací našich národních buditelů a propuknuvší tak strhujícím způsobem r. 1848, byly utlumeny tuhým absolutismem let následujících. Pouze však utlumeny, nikoli udušeny, neboť pod popelem zdánlivého klidu a netečnosti doutnaly jiskry národního vědomí a nadšení tím intenzivněji, aby vzplály plně po zlomení absolutistických pout počátkem let šedesátých. Čilá a rušná činnost zavládla tehdy v životě spolkovém, a byly to především spolky zpěvácké, které pro národní povzbuzení našeho lidu vykonaly práci největší.“

Těmito slovy zahájil Václav Vaněk st. svoji poutavou jednatelskou zprávu k sedmdesátému výročí založení pěvecké jednoty *Dobroš* v Dobrušce (Památník pěvecké jednoty „Dobroš“ v Dobrušce, Dobruška 1932). Její počátky náleží do r. 1861, první nedochované stanovy byly schváleny r. 1862. A o dvacet let později, r. 1881, vznikla dámská pěvecká jednota *Vlasta*. Dobruška však měla nejen zpěváky, ale také nadšené hudebníky, kteří vytvářeli své hudební kroužky – od dueta počínaje a u početných kapel konče. V poslední čtvrtině 19. století působila ve městě velmi dobrá kapela, kterou vedl a řídil Josef Jiří Novotný (nar. 21. 12. 1852 v Novém Hrádku, zemř. 20. 11. 1907 v Dobrušce), dobušský ředitel kůru, hudební skladatel a výborný varhaník – muž zlatého srdce. V blízkém Valu měla sídlo populární *Valská kapela*, která z podnětu pozdějšího dobušského starosty Josefa Archleba uskutečnila v r. 1878 velmi úspěšný zájezd (12 hudebníků) na světovou výstavu v Paříži. Někteří členové této hudby byli z Dobrušky.

Později existovala ve městě početná kapela tzv. *bigotfonistů*, která byla zajímavá tím, že všichni „takémuzikanti“ měli pěkné lepené papírové nástroje, do kterých bzučeli melodií. Jinak měli jen malý bubínek a velký buben. Když tato kapela hrála veřejně, měla hodně veselých posluchačů, hlavně pánů kluků. Ještě po r. 1945 jsem viděl několik takových nástrojů a dost možná, že by se ještě pro muzeum něco našlo. Kapelníkem této legrační kapely byl pan Václav Kárník, jinak velmi dobrý houslista, který později putoval světem.

Ale nejen to; tak malé městečko, jakým byla Dobruška na počátku tohoto století, se zmohlo i na *filharmonii*, a to velmi početnou, jejíž název podle stanov ze dne 23. ledna 1907 zněl: *Filharmonické sdružení pro Dobrušku a okolí, spolek pro pěstování orchestrální hudby sídlem v Dobrušce*. Jako členové „zatímního komitě“ jsou pod těmito stanovami podepsáni:

Alfred Šrenk, JUC. Emil Vopršálek, Karel Fleischer, Alois Venclík, Josef Ničke, Josef Jiří Novotný, Otto Walther, Alois Koboutek.

Toto sdružení však hrávalo již dříve – bez stanov a bez názvu; když jsem přišel do Dobrušky v r. 1905 za svým povoláním, chodil jsem do filharmonických hudebních zkoušek, které se konaly ve stuhárně ve velké expedici bývalé fy Frowein. Tehdejší její ředitel, Walther Otto, byl hudebníkem a velkým milovníkem orchestrální hudby a při každé zkoušce stála u dveří půlka dobrušského moku, aby prý byl pro foukače „jistý nátlak“. Kdo však půlku platil, na to se tehdy nikdo neptal. O tom, že tento orchestr existoval již před svým oficiálním ustavením, svědčí fotografie ze dne 25. března 1904, na níž je zachyceno 45 hudebníků (7 jich chybí).

Filharmonické sdružení mělo pěkný a velmi cenný archiv, který jsem spravoval. Když jsem však po r. 1945 šel na výzvu ministerstva textilního průmyslu do Krnova, žádal mne A. Šrenk, abych mu archiv předal a on jej dal TJ Sokol. Dnes je tento archiv neznámý. Byl v něm také seznam všech hudebních nástrojů, které sdružení zakoupilo jednak z výtěžku pořádaných koncertů, jednak z darů peněžních ústavů; pořádala se též veřejná sbírka. Nástroje tedy byly majetkem sdružení; podle stanov (§ 27) připadlo veškeré jmění po zániku spolku (Filharmonické sdružení zaniklo dne 20. 11. 1946) městu Dobrušce (tj. dnešnímu MěstNV), „které však má povinnost toto vydati novému ochotnickému orchestru pro pěstování hudby, když by se nějaký znovu v místě utvořil“.

Sdružení si při svém založení dalo za úkol uspořádat každoročně nejméně tři letní koncerty. První koncert byl vždy v Dobrušce, v městských sadech, dále se hrálo v zahradě „U Čančarů“ v Křovicích a pak se jezdilo do Náchoda, Rychnova n. Kn., do Studánky u Rychnova n. Kn., do lázní Bělovsi, Rezku, Chudoby i do jiných lázní. Každoročně byly velké koncerty ve Václavicích, Ratibořicích a na Zvičině. Koncert 72 filharmoniků byl uskutečněn v Rychnově n. Kn., dne 26. července 1914, v den vypuknutí první světové války; konal se za malé účasti posluchačů. Večerní koncert byl politickým úřadem zakázán. Během války 1914 – 1918 filharmonie cvičila pouze „nouzově“, ale za pěkné účasti, především mladých hudebníků a ostatních, kteří byli ještě doma. Toto „sdružení“ dirigoval *Alfred Šrenk*, jak také dokazuje dochovaný snímek z r. 1916.

Dirigenty Filharmonického sdružení byli (pokud se pamatuji): *Josef J. Novotný, Jan Šenkýř* a později i jeho synové *František a Jaromír, Josef Ničke, Karel Meisner, prof. Novák*, několikrát *Radim Drejsl*; nejdelší dobu je však řídil *MUDr. Josef Hirsch-Choltický*, který se r. 1928 také ujal velmi ochotně sborů Vlasty a Dobroše (všechny tři spolky byly po dobu téměř dvou let bez dirigenta). Dirigoval sdružení také za protektorátu a sice dne 6. června 1942 a 30. srpna 1942. Byl to snad poslední koncert sdružení, na němž se hrály jen skladby dobrušských autorů. Svou

skladbu *Pozdě k ránu*, věnovanou profesorce češtiny Waltrové z Rychnova nad Kněžnou dirigoval její žák *Radim Drejsl*. Od tohoto dne se Filharmonické sdružení již více nesešlo. Zůstalo jen kvarteto p. Homolky a několik jedinců, které dirigoval dr. Hirsch.

Pro zajímavost uvádím několik pořadů, které dr. Hirsch nacvičil se sedmdesátičtyřlenným sdružením a s Vlastou a Dobrošem. Byla to např. Blůdkova opera *V studni*, která se hrála sedmkrát (čtyřikrát v Dobrušce a třikrát v okolí). Sóló zpíval Václav Vaněk st., který zpíval sóla i v jiných operách a na koncertech, Dobruška nacvičila Smetanovu *Hubičku*, Tylovu *Fidlovačku* (hrála se pětkrát), Smetanovu *Českou píseň*, *Jarní romanci*, *Mou vlast*. Dr. Hirsch dirigoval i svoji operu *Byl lásky čas* a řadu koncertů. A bylo to jmenovitě v době protektorátu. Tak např. na posledním koncertu dne 20. dubna 1945, který byl pořádán mládeží okresu, zahráli s R. Drejslemna klavír čtyřručně Libušino proroctví. Pak již přišlo naše osvobození, které bylo oslaveno večerem Národního divadla.

Společenská **KRONIKA**

V březnu 1971 oslaví:

90 let – Zmatlík Eduard, Dobruška 325	nar. 4. 3. 1881
85 let – Macháňová Marie, Dobruška 336	7. 3. 1886
80 let – Čtvrtečka Josef, Dobruška 170	10. 3. 1891
70 let – Marek František, Dobruška 284	2. 3. 1901
Pavlík Bohumil, Dobruška 310	18. 3. 1901
Šarše Čeněk, Dobruška 188	31. 3. 1901

Do dalších let bodně zdraví a spokojenosti.

MANŽELÉ RUDOLF A ANNA OUVRECHTOVI,

Dobruška-Pulice čp. 86

OSLAVILI ZLATOU SVATBU.

Upřímně blabopřejeme.

V LEDNU 1971 UZAVŘELI SŇATEK:

Vilém Křečan, Poděbrady čp. 984 a MUDr. Marie Šmídová, Dobruška 681
Václav Kacálek, Dobruška 337 a Marta Macková, Vamberk 33
Pavel Fojtů, Dobruška 264 a Bohuslava Hubková, Dobruška 305
Miroslav Senko, Opočno 30 a Věra Pavlová, Dobruška 726
Jan Klubrt, Dobruška 458 a Radmila Dvořáková, Pulice 18

VÍTÁME DO ŽIVOTA DĚTI, KTERÉ SE NARODILY
V LEDNU 1971:

Petr Zeipelt, Dobruška čp. 8	nar. 1. 1. 1971
Edita Palgutová, Dobruška 817	9. 1. 1971
Jiří Kubiček, Dobruška 810	12. 1. 1971
Lenka Šmídová, Dobruška 362	18. 1. 1971
Markéta Matějů, Dobruška 193	18. 1. 1971
Romana Fléglová, Dobruška 814	24. 1. 1971
Stanislav Vašata, Dobruška 490	25. 1. 1971

Dne 14. ledna 1971 zemřela ve věku 95 let u své neteře
paní Libuše Škodové v Rychnovku

paní Františka Voborníková,
vdova po profesorovi,

která svůj podzim života až na několik posledních let trávila u nás
v Dobrušce. Byla poslední z rodiny hostinských a řezníků Joštů, na kterou
se jistě staří Dobrušáci dobře pamatují.

Byla uložena do rodinné hrobky ke svému manželovi v Pohoří.

Děkuji za projevy soustrasti k úmrtí mé manželky

Zdenky Venclikové.

Karel Venclik

VZPOMÍNÁME TĚCH, KTERÍ V LEDNU 1971 ZEMŘELI:

Nyčová Pavla, Dobruška čp. 270	nar. 30. 1. 1894
Zahradníček Ladislav, Dobruška	23. 6. 1913
Albrechtová Božena, Dobruška 550	9. 10. 1884
Novotná Anna, Dobruška 110	4. 1. 1892
Süser Stanislav, Dobruška 507	11. 11. 1901
Tošovská Marie, Dobruška 756	2. 2. 1907
Kvasničková Anna, Pulice 9	2. 9. 1888
Čtvrtečková Vlasta, Chábory 11	5. 8. 1912
Laschtovitz Jan, Dobruška 43	28. 8. 1887
Voborníková Františka, Dobruška 9	8. 10. 1975
Lhotský Josef, Dobruška 270	2. 6. 1892
Franc František, Dobruška 80	12. 3. 1888

Omlouváme se, že omylem nebylo uvedeno v únorovém čísle úmrtí paní
Zdenky Venclikové, Dobruška 9 nar. 24. 9. 1907

PROGRAM

kina 70 Dobruška

2. úterý v 17 a ve 20 hodin
3. středa v 17 a ve 20 hodin
4. čtvrtek v 17 a ve 20 hodin

GROŠÁK

Americký barevný napínavý western s Marlonem Brando v hl. roli.
České titulky. Mládeži přístupný. Vstupné: 4, 5 a 6 Kčs

5. pátek v 17 a ve 20 hodin
6. sobota v 17 a ve 20 hodin
7. neděle v 17 a ve 20 hodin
9. úterý v 17 a ve 20 hodin
10. středa v 17 a ve 20 hodin
11. čtvrtek v 17 a ve 20 hodin
12. pátek v 17 a ve 20 hodin
13. sobota v 17 a ve 20 hodin
14. neděle v 17 a ve 20 hodin

Francouzský dobrodružný barevný širokoúhlý film

ANGELIKA A SULTÁN

Krásná markýza andělů v zemi dálného orientu. České znění.

Vstupné: 6, 7 a 8 Kčs. Předprodej od 19. února. Mládeži nepřístupno!

Objednané vstupenky musí být vyzvednuty půl hodiny před začátkem představení – jinak propadají.

16. úterý v 17 a ve 20 hodin
17. středa v 17 a ve 20 hodin
18. čtvrtek v 17 a ve 20 hodin

PANE, VY JSTE VDOVA

Vynikající barevná česká filmová komedie s Ivou Janžurovou, Olinkou Berovou a řadou dalších hvězd. Širokoúhlý formát.

Vstupné: 6, 7 a 8 Kčs. Mládeži nepřístupný!

19. pátek v 16 a ve 20 hodin
 20. sobota v 16 a ve 20 hodin
 21. neděle v 16 a ve 20 hodin
- Sovětský 70 mm barevný velkoformát

ČAJKOVSKIJ

Innokentij Smoktunovskij v hlavní roli slavného hudebního skladatele.

České titulky. Vstupné: 10, 12, 14 Kčs. Mládeži přístupný!

Pozor na začátky představení!

23. úterý jen ve 20 hodin
24. středa v 17 a ve 20 hodin
25. čtvrtek v 17 a ve 20 hodin
MLHAVÁ NOC
Německý širokoúhlý film. Kriminální příběh z lékařského prostředí.
České znění. Vstupné: 5, 6 a 7 Kčs. Mládeži nepřístupný!
26. pátek v 17 a ve 20 hodin
27. sobota v 17 a ve 20 hodin
28. neděle v 17 a ve 20 hodin
30. úterý v 17 a ve 20 hodin
31. středa v 17 a ve 20 hodin
1. dubna, čtvrtek v 17 a ve 20 hodin
Západoněmecký barevný film
ŽIVOT VE DVOU
je dalším pokračováním filmu „Dokonalé manželství“, natočeného podle knihy holandského specialisty Van de Velda. České znění.
Vstupné: 4, 5 a 6 Kčs. Mládeži do 18 let nepřístupný!
Předprodej vstupenek od 16. března 1971.
Bez předložení občanského průkazu nebudou mladiství vpuštěni do sálu.
- Od 2. dubna denně v 17 a ve 20 hodin
ČETNÍK SE ŽENÍ
Francouzská širokoúhlá barevná komedie v českém znění.
V hlavní roli Louis de Funés. Vstupné: 6, 7 a 8 Kčs
Přesný program na plakátech měsíce dubna! Mládeži přístupný!

FILMY PRO DĚTI

– jednotné vstupné: děti Kčs 1 a dospělí Kčs 2

7. neděle v 15 hodin
PRINCEZNA SE ZLATOU HVĚZDOU
Český film. Pohádka o krásné Ladě, zlém králi a dobrém princí Radovanovi.
14. neděle v 15 hodin
BÍLÁ MUŠLE
Vyprávění o jednom snu. Německá pohádka v českém znění.
21. neděle již ve 14 hodin
V DOMĚ CHYBÍ KLUK
Prázdniny plné překvapení. Holandská pohádka v českém znění.
28. neděle v 15 hodin
PERNÍKOVÁ CHALOUPKA
Pásmo veselých dětských filmů.

Změna programu vyhrazena!

PŘIPRAVUJEME:

Od 9. dubna 70 mm USA

PÁD ŘÍŠE ŘÍMSKÉ

Od 22. dubna k výročí narození Vl. I. Lenina

KREMELSKÝ ORLOJ

Od 27. dubna USA

BARBARELLA

Stručný obsah programových filmů:

ANGELIKA A SULTÁN

Statečná a krásná markýza Angelika se dlouho netěší po boku manžela, vysvobozena z krétského zajetí. Je opět unesena do harému Jeho Veličenstva Mulaje Rašida, krále mikénského. Plno nástrah a intrik obeštírá Angeliku v nádherných, ale tajemných prostorách sultánova paláce. I když úklady sebevícе ohrožují život spanilé markýzy, nakonec procitne z mdlob v náručí milovaného manžela.

PANE, VY JSTE VDOVA

V této bláznivé komedii, která stojí a padá s trojrolí Ivy Janžurové, dále uvidíte Olinku Berovou, Jiřího Sováka, Františka Filipovského, E. Cupáka, Vl. Menšíka a řadu dalších předních herců i zpěváka P. Spáleného.

ČAJKOVSKIJ

Film je nejen obrazem tvůrčí práce světového hudebního skladatele, ale i románovým zpracováním umělcova citového a milostného života. Řada úspěchů, ale i zklamání a bolesti provázely Čajkovského v každém roce jeho života. Jaké životní osudy daly vzniknout dílům Labutí jezero, Eugen Oněgin, Panna Orleánská, nebo Piková dáma, strhujícím způsobem podává toto vynikající filmové dílo, končící vidinou dětství a konejšivou mateřskou náručí.

MLHAVÁ NOC

Je to zamotaná historie okolo smrti řidiče motocyklu, sraženého neznámým automotoristou. Stopy ukazují, že nešlo o nešťastnou náhodu, ale o předem připravenou vraždu. Tedy detektivka a navíc z lékařského prostředí.

ŽIVOT VE DVOU

Česky namluvený film se skládá ze čtyř příběhů: Začíná manželství před svatbou? Suverenní žena, Matky a dcera a Důvěra a pokušení. Režisér F. J. Gottlieb se v tomto filmu zamýšlí, jak posilovat v soužití dvou lidí hlubokou a stálou harmonií.

ČETNÍK SE ŽENÍ

Již předchozí filmy o četníkovi Cruchotovi byly plné ztřeštěných událostí a honiček a ani tento film nemůže být jiný, protože je to dobrá veselohra, jakých je stále ještě málo. Odvážný četník je za statečnost jmenován štábním rotmistrem a ožení se nakonec se svojí Josefou.

Zprávy ZÁVODNÍHO KLUBU JAS DOBRUŠKA

- V pátek 5. března v 19 hodin v sále ZK na závěr plesové sezóny
ZÁSTĚRKOVÁ ZÁBAVA
kterou pořádá Rodičovské sdružení při mateřské škole v Dobrušce,
hraje *orchestr ZK JAS, vedoucí Josef Nyčka.*
- V neděli 14. března v 19.30 hodin v sále ZK v přehlídce populárních
souborů pop-music vystoupí
beatová skupina THE CARDINALS
ve složení: L. Šíma, M. Helcl, J. Kůstka, M. Růžička, A. Vacek
a J. Vaculík.
Vstupné: 16, 18 a 20 Kčs. Předprodej vstupenek v Knize.
- V úterý 16. března v 19 hodin v sále ZK pražský konferenciér
Mirko Dostál uvede pro důchodce a starší občany
retrospektivní program
JAK JE NEZNÁTE
Ve vzpomínkovém pásmu ze záznamu uslyší diváci scénky, monology,
písničky slavných českých herců a zpěváků:
Vlasty Buriana, Ference Futuristy, R. A. Dvorského, Járy Pospíšila
a dalších.
Vstupné: 5, důchodci 3 Kčs
- V pátek 19. března v 19.30 hodin v sále ZK
zahájení divadelního „jara“ komediálním muzikálem
Charlese Dyera ŘEHTAČKA
Jména Karla Effy a Hany Talpové jsou zárukou dobré zábavy
a večera.
1. hra v předplatném, zbytek vstupenek v předprodeji v Knize.
Vstupné: 14, 16 a 18 Kčs
- V pátek 26. března v 19.30 hodin v sále ZK
lidová opereta F. Šamberka s písničkami *K. Hašlera*
PODSKALÁK
Účinkuje 40tičlenný
soubor LUT Kulturního domu ROH Pardubice-Dukla
3. hra v předplatném 1970 (průkazy „O“), zbytek vstupenek
v předprodeji v Knize. Vstupné: 15, 18 a 20 Kčs

- V březnu pořádají pro své členy **v ý r o č n í k o n f e r e n c e :**
10. středa ZV ROH ADAST
 13. sobota MěstV KSČ

TURISTIKA

POZNEJ NAŠE HORY!

Pro milovníky přírody a turistiky připravil Odbor turistiky TJ SOKOL v Dobrušce na letošní sezónu řadu krásných celodenních výletů po našich Orlických horách a jejich podhůří.

Pojďte s námi všichni, kdo máte rádi pěší turistiku a hledáte klid a osvěžení v přírodě!

21. 3. – ZAHÁJENÍ 100 JARNÍCH KILOMETRŮ – Opočno zámecký park – kolem Broumaru – Podchlumí – Mělčany – Dobruška (14 km), vede J. Holeček.
4. 4. – autobusem do Deštného v Orl. h. – Lomy – Dobré – Studánka – Dobruška (19 km), vede J. Ruml.
25. 4. – autobusem do Nového Hrádku – Slavoňov – Zákraví – Dobruška (15 km), vede J. Holeček.
16. 5. – autobusem do Sedloňova – Olčnice v Orl. h. – Nový Hrádek – autobusem do Dobrušky (16 km), vede J. Smola.
23. 5. – autobusem do Deštného v Orl. h. – Prázova bouda – Hluky – Dobruška (18 km), vede J. Smola.
6. 6. – vlakem do Police n. Met. – skalní útvar Hvězda – (10 km), vede inž. J. Werner.
13. 6. – vlakem do Rokytnice v Orl. h. – Hanička – hřebenovkou po červené značce do Deštného v Orl. h. – autobusem do Dobrušky (25 km), vede inž. J. Werner.

20. 6. – autobusem do Deštného v Orl. h. – Luisino údolí – Velká Deštná – Čertův důl – Orlické Záhoří – Trčkov – Masarykova chata – Šerlišský mlýn – Deštné v Orl. h. – autobusem do Dobrušky (22 km), vede J. Ruml.
27. 6. – autobusem do Přepych – Opočenská obora – prohlídka zajímavostí s výkladem (5 km), vede J. Holeček.
11. 7. – autobusem do Deštného v Orl. h. – Šerlišský mlýn – Vrchmezí – Olešnice v Orl. h. – autobusem do Dobrušky (14 km), vede J. Ruml.
12. 9. – vlakem do Rokytnice v Orl. h. – Říčky – Anenský vrch – Neratov – Hanička – vlakem do Dobrušky (22 km), vede J. Smola.
19. 9. – vlakem do Teplic n. Met. – Teplické skály – vlakem do Dobrušky (10 km), vede inž. J. Werner.

Bližší informace o výletech najdete v informační skříňce odboru turistiky na náměstí F. L. Věka na podloubí domu čp. 14.

J a r o s l a v R u m l ,
předseda OT TJ SOKOL Dobruška

Stefan Zweig

D Í K K N I H Á M

Jsou zde a mlčky čekají . . . Nevnučují se, nevolají, nic nepožadují. Jsou tiše opřeny o zeď. Čekají jen, až na ně budeme mít čas. A když je ticho kolem nás a ticho v nás. Když se zvečera vracíme z únavných cest, s poslední malátností, nebo když nás ráno budí sen. Rozmlouvat se chce – a být sám. Pak přistoupíme ke své knihovně, ke své polici, s předtuchou a s požitkem zároveň; a sto očí – sto jmen vejde do našeho pohledu a budou nás pokorně očekávat. A jako když na klavíru vyhmátněš tón melodie, ta nemá bytost, ty zamknuté housle, ve kterých čekají všechny hlasy světa, přilnou k tvé ruce. Rozevřeš jednu a přečteš řádek, verš; ale nezazvučí jasně v tuto hodinu. Odložíme ji zklamaně. A pak přijde ta pravá, ta pravá kniha pro tuto chvíli. A náhle ležíš v objetí, tvůj dech se mísí s cizím, jako by vedle tebe leželo teplé, nahé ženské tělo. A jak si ji neseš pod lampu, tu knihu, tu šťastně zvolenou knihu – jako by se rozzářila vnitřním světlem. Stal se zázrak a odněkud ze dna snu přistoupí fantazie. Do dálky se rozvíjí cesty a zachycují tvůj cit.

Někde se ozývají hodiny. Ale sem – do tohoto času již nevniknou. Zde má hodina jinou míru. Zde jsou knihy, které proputovaly století, než přišlo jejich slovo na tvé rty – zde jsou nové, teprve včera zrozené, včera počaté knihy. A jejich řeč je řečí tajemství. Vzrušují nás a uklidňují a zároveň tiší. A poznenáhlu se do nich noříme, spočineme v nich a vidíme tichý, přetichý svět mimo nás.

Vy chvíle nejčistší – a které nás přenášíte přes náš všední den! Věrní, mlčenliví druzí. Jak vám poděkovat za vaši přítomnost, za to, že jste – knihy! Byly jste v nejtemnějších dnech, a v samotě – a v lazaretech a v lágrech a ve vězení a v bolesti. Všude jste tam stály stráž a rozdávaly nám sny, mír a klid.

Stojíte tiše seřazeny u naší zdi. Když se vás dotkne naše ruka – a když se vás dotkne srdce – vaše slovo nás osvobodí.

K letošnímu březnu – Měsíci knihy.

● Naše zprávy

Jaké byly výsledky akce Z za rok 1970?

Téměř každý občan Dobrušky pomáhal při uskutečňování závazku k 25. výročí osvobození naší vlasti Rudou armádou. A tak jistě každého z Vás zajímá, jaký je výsledek naší společné práce. Máme se zase čím pochlubit, vždyť v rámci akce Z odpracovali občané Dobrušky za uplynulý rok 98.408 brigádnických hodin a vytvořili dílo v hodnotě 5,802.500 Kčs. Mimo to odpracovali občané a mládež v zemědělství dalších 24.121 brigádnických hodin a pomohli tak zvládnout všechny zemědělské práce. Loni byla provedena rekonstrukce pekárny, vybudováno nové výbojkové osvětlení v Pulicích a Novoměstské ulici, vybudovány chodníky v ulici 1. máje a Rudé armády, vybudován vodovod a kanalizace na Belveder, zřízena provozovna Optiky a uskutečněna celá řada dalších prací. Všem, kdo se na dobrých výsledcích práce podíleli, Městský národní výbor děkuje.

Občané poznali, že v rámci akce Z mohou uskutečnit mnoho užitečného. Proto se také zavázali, že na počest 50. výročí založení KSČ odpracují letos zdarma 126.030 brigádnických hodin.

Jaké práce plánujeme? V základní devítileté škole jsme již zahájili výstavbu šaten a úpravu bytu pro školníka, plánujeme rekonstrukci veřejného osvětlení na Cháborách, v Křovické ulici, na Dolech, připravujeme úpravu cesty v Křovicích a vybudování chodníku pro pěší, zahájíme výstavbu svépomocných dílen a garáží Svazarmu, v klubu důchodců zřídíme sprchy a prádelnu, vybudujeme tenisové kurty, provedeme demolici domků v ulici Komenského a ještě uskutečníme celou řadu dalších akcí. Možná, že se Vám to zdá dost troufalé, napsat „uskutečníme“ – ale věříme, že se zase letos společně na brigádách sejdem a společně dokážeme mnoho! A v Dobrušce stále ještě máme co zlepšovat a uklízet! Na přední místo zařazujeme zlepšení prostředí pro naše děti – úpravy šaten v ZDŠ jsme již zahájili. Zatím ještě nemůžete pracovat na zahrádce – využijte možnost a pomozte nám již tuto sobotu nebo neděli!

MěstNV

Podle výroční zprávy bytové komise MěstNV bylo k 1. 1. 1971 v evidenci 162 žádostí o přidělení bytu. Komise v uplynulém roce řešila v první řadě naléhavé případy. Zajistila náhradní byty pro všechny uživatele z Budína z důvodů demolice a zahájila nové výstavby 32 bytových jednotek v Komenského ulici. Další náhradní byty byly zajištěny pro obyvatele domu čp. 368 a 369 v ul. Rudé armády, které budou rekonstruovány pro prodejny oděvů. Bytová situace v Dobrušce zůstává i nadále velmi tíživá.

Bytová komise.

Městská lidová knihovna připravuje na březen – Měsíc knihy – literárně – místopisnou výstavu knih v rámci oslav 50 let KSČ.

Městská lidová knihovna, Lidová škola umění a Český svaz žen uspořádají v druhé polovině března hudebně literární večer.

V socialistické soutěži Jezdím bez nehod najezdil JAN TROJÁK, řidič autobusu zdejší provozovny, 750.000 km.– Do dalších kilometrů srdečně blahopřejeme.

V pátek 12. února 1971 se uskutečnila beseda se zasloužilým členem KSČ, spisovatelem J a n e m H o s t á n ě m , zasloužilým učitelem a nositelem Řádu práce, v rámci padesátého výročí založení KSČ.

Autor mnoha dětských knížek hovořil o svém životě, o své spisovatelské práci a žáci zdejších devítiletek byli nadšenými posluchači vynikajícího vypravěče.

A. Š.

O B S A H

	str.
Josef Ptáček	
K historii dělnické tělovýchovy v Dobrušce	1
Josef Drejsl	
Z dobušského hudebního života	5
SPOLEČENSKÁ KRONIKA	7
Program KINA 70 DOBRUŠKA	9
Zprávy ZK JAS	12
TURISTIKA	13
BŘEZEN – MĚSÍC KNIHY	14
NAŠE ZPRÁVY	15

KULTURNÍ KALENDÁŘ DOBRUŠKA 1971

Vydává Městský národní výbor v Dobrušce pravidelně měsíčně.

Řídí redakční rada: předseda Radovan Ježek; členové: Vladislav Balcar, PhDr. Ladislav Hladký, Ing. Dimitrij Pago, Antonín Štěpán; tajemnice: Božena Vávrová. — Obálka: Marie Dachsová. — Vydávání povoleno odborem školství a kultury VČ KNV v Hradci Králové čj. 1841 z 30. 6. 1966.

Cena výtisku Kčs 1,50.

Tisk VČT Pardubice, provoz 15 Rychnov nad Kněžnou.